

# MAGYAR KURÍR.

Nr. 42.

Indult Bétsből, Kedden, Május' 26-dikán, 1829.

## Moldva és Oláhország.

Bukarestben Apr. 20-dika óta Oláh nyelven jön ki egy politikai Újság, hetenként kétszer, ezen tizim alatt „Oláh Kurír“. Ennek 5-dik Számjában Máj. 4-kén ezen tikkely fordul elő: „Ó Exc. ja Scheltuekin P. T. Úr az Oláhországi Díván Praesidense, előre ellátván, hogy a' gabona meg fogna szükülni, ha a' szántó földek annak idejében fel nem szántatnak és be nem vettetnek; Apr. 25-dikán mind a' Dívánnak, mind a' Metropolitának eleikbe terjesztette, mit kellene a' tavaszi földműveltetésre nézve tenni. Ezen előterjesztésnek foglalata a' következő 4 pontokból áll: 1) Minden föld birtokosok arra köteleztetnek; hogy a' lakosoknak a' földjeik mennyiségéhez képest vetni való magot adassanak, ú. m. kukoritzát, árpát, zabot és kölest, és gondjok legyen reá, hogy az idején elvettessék. Ha nints a' birtokosoknak elegendő magjok, költsönözzenek nésóktól, a' lüknek a' lakosok tartoznak azt idővel vissza adni. 2) Minden birtokosok tartoznak, akár van magoknak akár nints, még pedig magok vonogatása nélkül, különösen vetni való kukoritzát szerezni; és őket arra is reábirni, hogy krumplit ültessenek. 3) Ha a' földművelőknek marhájuk nem volna, hogy földjeiket felszánthatnák, arra kell őket szorítani, hogy kapával munkálják a' földet, és azt a' mennyire tsak lehet

kukoritzával és krumplival beültessék, krumplit olyan földbe ültessenek, melly már az előtt fel volt szántva. 4) A' hol a' földes Úr jelen nints, ott az árendásokat kell arra kötelezni, hogy a' földművelőknek vetni való magot adjanak, a' kik azután a' föld birtokosával igazítsák el a' dolgot.“ Az Oláh Kurírnak 6-dik Számjában Máj. 8-dikán ez vagyon. „Gróf Pahlen Bukarestből elutazott Kalarisch felé úgy gondolják, hogy ott megy által hadaival a' Dunán. — Diebitsch Feld-Marsall-hoz bizonyos kérelemmel Követséget küldött volt Oláh Ország, melly már visszatért. A' Praesidens Úr erre azt írja a' Metropolitának, hogy a' lakosok minekutánna a' reájok vetett tábori szállításokkal készen lesznek, egy hónapig kipihenhetik magokat, hogy az alatt földjeik művelésével foglalatoshassanak. Im ez (azt teszi hozzá a' nevezett újság kiadója) nyilvánvaló bizonyossága az Ó Excja emberszeretetének és kegyes jóságának, mellyel Oláhország lakosai eránt viseltetik.“

Jaszsziban (Jászvárosban) hasonlóképpen egy Oláh Újság megjelenése felől tétetett hirdetés Apr. végen, ezen tizim alatt: „Oláh Méh.“ Ez azt ígéri, hogy Máj. 15-dikétől kezdve, Politikai és tudományos Újságokkal fog kedveskedni; kétszer hetenként mindössze másfél árkussal 4-ed rébten; 's az arra esztendőnként 4 aranyra határoztatik. A

kiadók arra kötelezik magokat, hogy a' Nyelv-regulái szerént úgy fognak írni, a' mint minden gondolkodó Philologus megkívánhatja: mert ideje már egyszer „így szóll a' hirdetés“ hogy az a' Nyelv, mellyen több beszéll 4 millió embernél, már valaha a' tökéletesedésnek arra a' gráditsára emeltessék, a' mellyre ditső származásánál fogva (a' Rómaiaktól) számot tarthat, és a' mire kitsinosított testvércinek (az Olasznak, Frantziának, Spanyolnak Portugallusnak) példái serkentik.“

### Nagy Britannia.

London, Május 13-kán. A' Selyem-szövő Fábrikánál és más takáts Manufakturáknál kiütközött békételenségek és rendtelenségek szünni kezdenek. Mindennévé, a' hol e'féle zendülések mutatták magokat, katonaság küldetett. Manchesterben és Londonban vissza állott egészen a' tsendesség. Ellenben Stockportban Május 8-ikán este némely zenbonás lármák, de minekutána a' Riot-Akta (a' zendítők és háborgást kezdők ellen hozott törvényzikkely) felolvastatott és a' katonaság tüzelni fojtás nélkül elkezdett, a' tsoportozó nép ismét eloszlott. Azólla nem hallik, hogy valahol a' köz tsendesség megzavartatott volna.

Máj. 9-kén Glasgow, Liverpool, Manchester, Birmingham és Bristol Kereskedő-Városoknak küldöttjei, Huskisson Úrtól vezetettve és a' nevezett Városoknak 's Megyéknak Parlamenti-Követeitől kísértetve, Conferenciát tartottak Hg Wellingtonnal, a' Kints-Tár Cancellariusával, és a' Kereskedésre ügyelő Ministerrel — kérvén, hogy szabad Kereskedés nyitlatnék Kelet-Indiával és Chinával. A' Küldöttek igen jól fogadtattak, és figyelmetes rész

vétellel kihallgattattak. Huskisson Úr ezen fontos tárgy eránt egy Esedező-levélet fog, Liverpool Városa részéről, a' Parlamentnek elényújtani. — Leeds Városában a' Kereskedők és Fábrikások gyűlést tartván meghatározták, hogy a' Parlamentbe, mihelyt a' Kelet-Indiai Kompania Privilegiumának megújítása elő fog jöni, Kérő-levélet adjanak a' Kelet-Indiával való szabad kereskedés eránt.

Smyth Úr a' Bahama-i Szigeteknek Kormányozójává, és Drummond Úr Generál Consullá a' Marokkói Tsázsárságban, kinevezettek.

Plymouthban parantsolat ment, hogy négy Linea hajók haladék nélkül készítettessenek fel, és az Arethusa, Ariadne, Thetis és Blanche Fregátok készen tartsák magokat, hogy a' legelső jel adásra kiindulhassanak. —

Az Alsó-Háznak Május 8-iki Ülésében a' Kints-Tárnak Cancellariususa, midőn a' tavaji jövedelmeknek Budgetját a' Háznak előterjesztené, egyszersmind egybehasonlíttotta a' két feljebbi (1827 és 1828) esztendőket egymással, hogy megtetszenék, mitsoda kiút fők adták a' 5 milliom f. sterlinget meghaladó szaporaságot. A' Harmintzadok és az Accise — valának a' legtermékenyebb ágai az Országos jövedelmeknek, és leginkább ezeknek lehet a' nevelkedést köszönni. — A' f. Esztendőre e'képpen tette fel a' Minister a' Költségeket: 50,688,000 f. st. mégyen a' Közönséges Adósságnak interessére; 7,765,172 f. st. a' Hadisereg-re; 5,878,000 f. st. a' Hajós sereg-re; 1,728,000 f. st. az Artilleriára; 2,067,973 f. st. egyes költségekre. — A' jövedelmet nem tette a' Minister annyira, mint a' mennyi tavaly volt. „Némelly kellemtelenségeket kell, így szóllott, várnunk a' mostani Esztendőtől; a' népek éppen olyanok, mint az egyes emberek; midőn jól mégyen dolgok, elbizzák mago-

kat 's elkevélyednek; de ha szerentsétlenség éri őket, kitsinyhitűek lesznek 's leyerettetnek. Az Eg megáldotta ezt az Országot minden más Országok felett, gazdagsággal és birtokkal; ne zúgólódjunk azért és ne panaszkodjunk, ha valami mulólag baj sujt bennünket.“ Reményli azonban a' Minister, hogy mind e' mellett is, a' jövedelmek, az idén is, megfogják 5 milliom f. st-el haladni a' költségeket. Végre előadta, hogy a' Kints-tár 3 milliom f. st. fundusra (mellynek öszveszerzésére a' Börzén aláírás nyitott) Papiros pénzt szándékozik kiadni, 's minekutánna erről hosszasan beszéllett, újra vissza tért az Országot most nyomó terhes bajokra, 's szavait így végezte: „Ha ezek a' fellegek, mellyek Hazánknak Horinzonját megsetétítik, eltakarodnak — a' miről kétség nem lehet — Anglia a' boldogságnak és jóllételnek olyan ditső képét fogja mutatni, a' minéműt a' Világ még soha sem látott.“ — Hume Úr állott fel legelsőben a' Minister ellen, és tagadta, hogy a' fellegeknek tsendes eltakarodásával kétség nem lehetne. „A' baj nagyobb mint kitsinyítést szenvedne. Az egész Ország érzi annak sujját; a' kereskedők, a' Fabrikások keservesen érzik. Egyedül a' Föld-birtokosok azok, a' kik ámbár a' többi Polgárok a' mindennapi kenyérben is szükségét látnak, állandó jövedelemmel bírnak. De nekik is eljön a' kedvező napjok (Halljuk!) még egyszer mondom nekik is eljön a' napjok.“ Sokallotta továbbá Hume a' Költségeket, és midőn azoknak némelly pontját felvennie, a' Kints-Tár Cancelláriusát is kíméletlenül megtámadta; a' ki arra hasonló éles hangon felelt vissza. Alderman W a i t h m a n hasonlóképpen nem akarta hinni, hogy a' mostani fellegek tsak futólag valók. Ő egyszer időtöltésből keresztül olvasta va-

lamennyi Parlament-nyitó Királyi beszédvan, és úgy találta, hogy az majd mindenik az Országnak örökké nevedő boldogságáról beszéll, és ha valami nyomorúságról emlékezni kellett, azt mindég úgy festették mint mulólagos bajt és távozó felleget. — M a b e r l y Úr kárhóztatta a' 3 milliom Papiros-péaz fundálásának a' Finantz-Ministertől felvett módját, azt állítván, hogy abból 400.000 f. st. kár háromlik a' Kints-tárra. A' beszélők között voltak továbbá: Baring, Huskisson, Harvey 's a' t. Urak. — Ejjel után némelly követeknek fogatkozván béketűrések, nem akarák a' beszéllőket kihallgatni, de Hume Úr Rendet! kiállott, 's tanátsolta nekik, hogy inkább menjenek haza, mint a' Vitatsoknak folyamatját akadályoztassák. — Egyébaránt minden pontjai a' f. Eszteni Költségek Budgetjának elfogadtattak; a' Kints-tár-Scheinoknak kibotsátása is megengedett. — Az Ülés reggeli harmadfél óraker eloszlott.

### P o r t u g a l l i a.

Lisbona April. 26-kán. Az Udvari Újságban egy Rendelés hirdettetik, mellyben D. Miguel Gen. Cabreirát, a' ki Terceirában a' Kommandót vilte, hivatalától megfosztván Haza ellenségének hirdeli, és a' reája kimondott büntetésnek végrehajtását parantsolja. — Az Oportói tömlözből három halálra Itéltettek kivitettek, hogy közzülök az első Bragaban, a' második Coimbraiban, a' harmadik Algarve tartományában kivégeztessék. — Coimbraiban egy Név-laistrom nyomtattatott ki, mellyben 457 tanuló megneveztetnek, kik D. Miguelnek a' f. E. Martius 28-kán költ Parantsolatja szerént, az Universitás laistromából kitörltettek.)

## Frantzia Ország.

Páris, Május 15-kén Gróf Portalis az Ország Petsétörzöje (vagy Justitz-Minister) Külső Ministerré, 's Bourdeau Úr Vice-Status Titoknok a' Justitz-Ministeriumnál, Petsét-Örzővé 's Minister-Status Titoknokká ki nevezetett. A' Királyi Rendelés ezen ki nevezésekről, a' f. H. 14-kén költ, és ma a' Moniteurben hirdettetik.

A' Követek Házának Máj. 11-iki Ülésében, a' Finantz Minister 52 milliomi Frank eventualis Hitelt kért a' folyó 1829 Esztendőbéli rendkívülváló és előre elláthatatlan esetekre. A' Minister abban a' vélekedésben van, hogy ez a' summa, az 1828 és 1829-iki Feleslegmaradékokból, továbbá a' m. Eszt. Jun. 19-kén költsönözött 80 milliomi fennlévő részéből, jobbára kitelik; arra az esetre mindazáltal, ha ezekből ki nem telnék, kéri, hogy hatalmaztassék meg a' pótlek hijánynak Királyi Bons (nevű Papiros pénz) által való fedezésére.

A' Fő Rendek Háza a' személyes-Arestomról szóló törvény felett tanáskozik.

A' belső Ministernek, a' Község- és Megye-törvények visszavételének ment ségére Május 9-dikén tartott beszédje (mellyről közlebbi levelünkben emlékeztünk) itt következik: „A' Király, a' kinek hatalmában állott, a' Nevében javallott törvényeket visszavenni, éltezen jussával, a' mi tanátlásunkra. A' Király a' Háznak nem tartozik ezért számadással: de mi, a' kik ezen vissza vevést tanátsoltuk, indító okainkat elő adni készek vagyunk (Tetszés). Mikor mi az Ország-kormányát általvettük, legelsőben is az Országbeli Megyéknek és Községeknek szükségei vontak magokra figyelmünket. Egy Biztosság nevezetett ki, különbö-

ző gondolkozású férfialkból öszveválasztva, hogy mind a' két fél (t. i. a' Liberalismus és Royalismus) meghallgattatnék és mind a' nép szabadságainak, mind a' Királyi hatalomnak szószóllói és oltalmazói együtt lennének. (Közönségestetés) Hoszszas munka után elkészült a' törvény-javallás, melly két részre választva egyikben a' Községeknek, másikban a' Megyéknek és Kerületeknek új elrendeltetését magában foglalta. A' megelégedés, mellyel a' Ház e' törvényjavallást fogadta, nem tartott sokáig, tsak hamar keményen megtámadtatek, mint tavaly a' szabad Nyomatásról szóló törvény, ámbár arról is megesmerték későbbben, hogy az, a' nyomtatás szabadságát helyesen elrendelte. A' Háztól ki nevezett két Biztosság az elsőbikre (a' Község-törvényen) számos változtatásokat tett, de a' mellyek egyébaránt a' törvény Systemájával egybeférhettek; a' másodikra nézve nem így volt a' dolog. Itt egy egészen új Systemát állítottak az elébeninek helyébe, a' Kerületi-Választásokat eltörlötték és minden Polgárnak, a' ki 300 Frank adót fizet, Választó just adtak. — Mi a' Község-törvényt kívántuk elsőben felvételtetni, hogy legalább látván a' nagy nehézségeket a' másokra nézve, Frantzia Országot ennek az egynek hirtokába tegyük. Tudva van, hogy a' Ház ezt az elsőbséget a' másíknak ítélte; úgy akarta a' töbhség, melly töbhséget a' két Kissebb rész (a' kétszélő Oldal) formálta, kiknek egyike mind a' két törvényt akarja vala, a' másíka sem egyiket sem másíkat. (Nagy Nevetés) Elkezdődtek a' tanátskozások; mi a' menyire tehetségünkben állott, ellenzettük a' Kerületi-Tanátsoknak kihagyattatását, de végre kéntelenek voltunk látni az eredeti törvénynek visszavettetését, minekutánna az egyik Minoritas (a' bal oldal), a' másík félnek (a' jobb Oldalnak) azon

mesterséges fogása által, hogy a tanátskozáshól magát kivonta, Majoritássá lett. Ez a történetből támadt Majoritás a törvényjavallásnak főreszt semmivé tette. (Nagy megindulás) Mi távol voltunk attól, hogy a javallott törvényben minden legkisebb változtatásnak ellene szegeznénk magunkat: de azt még is nem lehet megengednünk, hogy a régi törvény helyébe egészen új tétessék. Annál fogva könyilatkozattunk, hogy mi kötelességünknek tartjuk, a Királynak nem tanátslani ezen új törvénynek elfogadását. Ezért bennünket hevesen megtámadtak ebből a Szóllószékből, megsértett hiúságot, érzékenykedést s haragot vetettek szemünkre. De mi köze lehet a hiúságnak ezzel a lépéssel? Néünk, bár kínosan esett, kötelességünket kelle tennünk — s azt megtettük.“ (Tetszés.)

### Lengyel Ország.

Május 12-dikén már kiadatott Varsóban a Koronázási Szerterítésnek előleges leírása, mellynek értelme ez: A Tsászárnak és Királynak innepi pompás bemenetele Varsóba e szerént tartatik. Jablonnából, melly Varsóhoz két mértföld, megindulván a Felség késérőivel együtt, Prága szomszéd város kapui előtt várják a bemenetel pompájának nevelésére kirendeltetett hivatalbeli karok és hadi csapatok. A megérkezéskor kilentz ágyú lövéssel adatik jel, hogy minden harangok megszóllaljanak. Ö Felsége löháton leszen, s mellette lovagólnak Mihály Ts. Nagy-Hertzeg és a Korona Örököse Ts. R. Nagy Hertzeg Sándor Nicblajevits. Ö Fge a Tsászárné nyoltz lovas pompahintóba ül Prágában. Midön a Jövőség a Visztula hidjához ér, melly Prágát Varsótól elválasztja, akkor 71 ágyú lövés történik; melly alatt a Tsá-

szár késérőivel együtt a Kir. Palotához megérkezik. A házi birtokosoknak megengedettett, hogy a melly útszákon a pompa sereg végig megy, ablakaikból szönyegeket éregessenek le. A legelső templom ajtajánál a Varsói Ersekt, a Palotánál pedig az Udvari Fő Tiztség fogadják Ö Felségeket. A palota szálaiban öszve gyülekezve lesznek az Országnak Főbb Tiztviselői. — Száz egy ágyú lövés adja jelül, hogy a Felséges vendégek megérkeztek. — A harangozás egész estvéig tart, midön a város pompásan ki fog világosíttatni. Megérkezések után mindjárt Isteni tizteletre mennek Ö Felségek az Udvari Görög Kápolnába. — A bejövétel után más nap nagy Udvarlás tartatik.

A Koronázásra azon Szála választott, mellyben az Ország Fő Tanáttsa szokta üléseit tartani. Ebben vagyon a Királyi-szék is, mellyet karmazzsin színű s arany rojtokkal és bojtokkal gazdagon megrakott pompás menyezet fedez, a Tsászárnak Név vonásával; felyül Strutz toll bokréiákkal megtűzve. A Thronusra kilentz léptső vezet fel. Közepén a Thronusnak felemelt és veres bársonnyal bévont zsámolyon áll a Tsászár és Király ülő széke; jobbra mellette hasonló készülettel van a Fels. Tsászárné és Királyné ülése; balra pedig egy drága készülettü asztal a Koronázáshoz tartozó ornátussal. A Felmenetelnek két alsóbb osztály emeletei aranyos karokkal körül véve és az Ország tizmereivel ékesítve ülő helyekkel felkészítetttek. Jobbra a Thronustól a hetedik léptső erányában foglal a Tsászári Familia helyet; balra azzal által ellenben a Ministerek és Kormányzó Tanáts. A Szála közepén áll az Oltár s azon a kereszt. Két felől a Szalában vannak a nézők számára készített és veres bársonnyal bévont arannyal rakott karok és ülő helyek. sa t.

A' Koronát, királyi páltzát 's hozzá tartozó Ország kintseit Sz. Pétervárából a' Ts. Fő Tzeremónia-mester hozta Lengyel Ország határáig; a' hol azt a' Kir. Tzeremónia-mester általvévén, Varsóba hozta. — A' Koronázás három nap egymás után ki fog hirdettetni a' fővárosnak külömb külömb részeiben egy Generális két Tzeremónia-mester, két Országos Tzímeres Hirdető és Tanátsbeli Titkokok által. A' koronázás napján 21 ágyú lövéssel adatik jel, hogy a' koronázáshoz tartozó személyek a' Szálába ösvegyüljenek. Minekutánna a' Koronázási kintseket az Ország Primássa a' János Templomában megszentelte 's azok a' Palotába késértettek: megjelennek Ő Felsegek a' Tsászár és Tsászárné a' Szálában és a' Thronusra felülnek. Ő Felsegeket követik a' Tsászári Familia tagjai, és az Ország Nagyjai. A' Papság melly itt a' Tsászárt és Tsászárnét elfogadta, az Oltárhoz áll.

A' Koronázás azon kezdődik, hogy Ő Fge a' Tsászár a' Primásnak intvén, feléje közelít és imádságot tart. Ezt elvégezvén által adja a' Primás ezen szókkal: „az Atyának, a' Fiúnak és a' Sz. Léleknek nevében“ a' Királyi Palástot, 's azt Ő Felsege magára veszi. Kéri ekkor a' Tsászár és Király a' koronát, 's azt hasonlóképpen által adván a' Primás, Ő Felsege maga magának a' fejére teszi; azután pedig a' Tsászár az éppen olly móddal általadatott Fejér Sas-rend Lántzát Felseges Hitvesének a' Tsászárnének nyakába függeszti. Minekutánna a' Tsászár e' szerént a' Királyi Páltzát és az Ország arany almáját is kívánta és által vette: a' Primás háromszor fennszóval eztkiáltja: *Vivat Rex in aeternum*. Ezen szóra minden harangok megkondúlnak és 101 ágyú lövés tételik. Erre a' Papság és a' szertartásnál szolgáló személyek háromszori magok meghajtása-

val jelentik örvendező idvezleteket. Mihelyest ez megesett, és a' harangok elhallgattak, letérdepel a' Tsászár 's letévén a' Királyi Páltzát és az arany almát: egy könyvből, mellyet a' Vallásra ügyelő Minister fog általadni, fenn szóval a' következő Könyörgést olvassa fel: „Mindenható Isten! Atyáimnak Istene! Királyok Királya! Ki Isteni szózatod által teremtetted a' Világot, 's a' kinek végetlen böltsessége az embert formálta, hogy e' világ az igazság útján kormányoztatnék; Te hívtál engemet, hogy a' vitéz Lengyel Nemzetnek Királya és Birája legyek. Szent tisztelettel megesmérem erántam mutatott mennyei kegyelmednek erejét, 's hálát adván a' Te jótéteményidért, egyszersemind megalázódva meghajtom magamat Isteni Felseged előtt. Világosítsd meg kegyelmed által, Uram és Istenem, az én lépéseimet ezen ditsőséges pályán, 's vezérelj tselekedeteimet, hogy felseges hivatalomat teljesítsem: adjad, hogy az a' böltsesség, melly a' Te Királyi Székedet körülveszi legyen velem. Küld alá azt menyből, hogy meghásson engemet a' Te mindeneken uralkodó akaratod és parantsolatidnak igazsága; tartsd kezvedben az én szívemet, hogy népeim boldogítására, és szent neved ditsőségére, az én ditső előzőmtől adatott és esküvésemmel már megerősített Constitutio szerént uralkodjam. Hogy egykor az ítélet napján előtted főlelem nélkül jelenhessék meg; ditsőítésedre, Isteni Szent fíjadnak a' Jésus Kristusnak kegyelme által, kivel együtt áldatol, valamint a' kegyelmet adó és mindent éltető Szent Lélekkel, örökkön örökké, Amen.“

Ez után a' Primás tart könyörgést térden állva a' jelenlévőkkel együtt a' Felseges Tsászárnak és Királynak szerentsés országlásáért. A' Szertartás után a' Sz. János templomában fog tartatni a' Te Deum, mellyen Ő Felsegek is megjelennek.

## N é m e t O r s z á g.

A' Bavariai Király Generális Gróf Pappenheim Urat, mint rendkívül való követet Varsóba küldi, hogy a' Koronázáson jelen lenne, és Miklós Tsászárt az Ő Bavariai Felsege nevében szerentséltetné. A' Gróf Maj. 15-kén indult el Varsóba. —

Lajos Vilhelm a' Hessen-Hamburgi új Land-gróf April. 15-kén a' következő Nyilatkoztatást adta ki: „Mi Lajos Villhelm, Isten Kegyelmeből Hessennek Fejedelmi Grófja 's a' t.: minekutánna az Isteni Gondviselésnek tetszett a' mi kedves Bátyánkat és Urunkat Fridrik Jó'sef Urat Hessennek Uralkodó Grófját 's a' t. a' f. II. 2-dikán estvéli 6 és 7 óra között ez élethől elhívni, Mi a' mi Land-grófi Házunknak törvényei szerént, a' most már az Urban nyugovó Bátyánktól vitt Uralkodást felvettük. Most már midőn Mi ezt minden mi jobbágyinknak és szolgálknak ezennel adjuk tudtára: egyszersmind azt várjuk tőlök, hogy Minket törvényes fejedelmeknek elesmernek, és Hozzánk ugyan azt a' hűséget és ragaszkodást fogják mutatni, mellyel a' most már az Urban nyugovó kedves Bátyánkhoz viseltettek — és hogy Minékünk, a' felszólíttatáskor, a' Hívségnek esküvésével hódolnak és Parantsolatjainkat köteleések szerént megtartják. Mi másfelől bizonyosokká teszszük őket, hogy Mi tellyes tehetségünk szerént igyekezni fogunk az Ország boldogságát előmozdítani, és a' Reánk szállott Országló-jussokat hív jobbágyainknak javára gyakorolni. Költ Homburg. April. 15-dikén 1829.

Lajos Vilhelm.

## S p a n y o l O r s z á g.

A' Király, a' Cadixi Kereskedőknek kérésére, parantsolatot adott, hogy a'

Cadixi Szabad Kikötő Május 30-kán (Sz. Ferdinand napján) mint nevenapján Ő Felsegének nyitassék meg. — Murciában, Villajosában (Valencia tartom.) és Almoradiban Nagy Pénteken és Husvétkor újabb földrengések tapasztaltattak. A' lakosok kifutnak a' falukból és városokból, 's a' szabad mezőben fa kunyhókban laknak. —

## Rét Sicilia Királyság.

Május 4-ikén éjjel Gordon Úr Nápolyba megerkezett. — Kevéssel az előtt, hogy a' nevezett Nagy Britanniai Követ Úr (a' Portánál) ide érkezék, Admirális Malcolm Úr is az Asia nevű Linea Hajóval Máltából ide jött.

## Elegyes tudósítások.

Gróf la Ferronays Máj. 12-kén Florentziába érkezett. — A' Sardiniai Király és Királyné Máj. 12-kén estvéli 6 óraker Genuában hajóra ülven, a' Sztiziliai Kir. Udvarnak látogatására elúttaztak. — Gróf Alopaeus Orosz Tsászári Követ a' Burkus Kir. Udvarnál Berlinből elindult Varsóba. — A' Jamaikai Újságok hihetőnek tartják, hogy Mexikó és Eszaki-Amerika között háború fog kiütni, mivel a' mexikóiak elébb San Francisco Kikötőjét, később pedig Texas tartományát erővel elfoglalták.

## Magyar Ország.

Szabadkáról Május 15-dikén — E' folyó h. 9-dike örvendetes nap vala e' szabad Kir. városra nézve, minthogy előre tett rendelés szerént Nagy Méltóságú Klobusitzki Klobusitzky Péter Kalotsai Érsek Ő Excellentiája mindnyájunk örömére délután 5 óraker ide érkezett. Ő Exját szinte a' határon a' városi polgári lovag sereg várván, városunkba kísérte. Ott, hol a' leszállás rendelkezve volt, Ő Exját tsinos sátorban a' Fő

Tiszt. Papság, és a városi Ns. Magistrátus tiszteletkedve fogadta; a mi meglevén innepi menetel alatt, mellyben a Czéhek zászlóikkal, úgy a R. Gymnasium, és nemzeti Oskolabeli ifjúság rendes sorban lépdegélt. Ő Exja a Plébánia templomba vezettetett, hol szokott ájtatosságát végezvén, az Egyház megvizsgálásához fogott. Más nap Ő Exja nagy Misét mondott, melly közben az Evangéliom után a prédikáló székbe felmenvén, koros idejéhez képest gyönyörű érthető magyarsággal olly jeles, és buzgó beszédet tartott, melly minden jelen voltak szívét megindította. Nevelte ezen isteni szolgálat díszét Arnold György muzsikai Kar-Igazgató Úrnak jeles muzsikája, s nevezetesen azon Offertorium, mellyért ezen híres muzsika-mester VII. Pius Pápától arany emlék-pénzel ajándékozott meg. Ő Exja öt nap alatt fáradságtalan buzgósággal folytatta főpásztori foglalatosságát, és 6100-at részesített a Bermálás Szentségében; ezt végezvén, 14-dikben délután 4 órakor, minekutánna az itt lévő katonaságot, és muzsika-kart bőven megajándékozta, Ő Exja útját határunkban lévő Csantavér helységébe folytatta, hová számos késérök követték.

### Szemorvosi Jelentés.

A N. M. Magyar Kir. Helytartó Tanácsnak a f. e. Május 12-dikén költ Rendeléséből ezennel köz hírré tétetik: hogy Szahó János Úr az ország Szemorvosa, ki 1827, 2828, és a folyó 1829-dikben Aradon, Egerben, és Miskólczon a Felsőség' rendeléséből több szemorvosi munkákat, és gyógyításokat végzett, most is olly szerentsés foganattal tellyesítette

foglalatosságát, hogy az Ő Felsőége' különös kegyelméből újonnan felállított hasznos Intézet tzeljének, és a vakságban sínlődő emberek' kívánságának vigasztalólag megfelelt. Ugyanis hivatalos előadásából megtetszik, hogy ezen idő alatt 250 ember, nagyobbára egészen világtalan volt az ő gyógyítása alatt, kik közül 212-ten a tellyes látást visszanyerték, 10-nek a szeme megjobbult, és 28-an, mint gyógyíthatatlanok elbótsattak. —

Költ Budár Május 16-kán 1829.

### Tudományos Hirdetés.

Előre jelentjük, hogy N. Tiszt. Dóczy József Úr Közönséges Földleírásának II-dik Kötete még ezen a héten kiszabadultván a sajtó alól, a mostani Medárdusi Pesti vásárkor azt minden Titt. Subscribens Úrak általvehetik Eggenberger, Kilián és Hartleben Könyváros Uraknál, a hol Subscriptio áron az I-ső Kötetel is meg lehet még venni, kötetlen 40 kr. Conv. p. A II-dik Kötet, melly Frantzia Országot, Helvétziát, Nagy Britanniát és Irlandot foglalja magába 25 árkus, és ehhez képest Subscriptiói ára 46 ezüst krajtzár.

A pénz folyamát Május 25-dikén;

közép áru:  
 A Státus' 5p. Centes Obligázióji 98 5/8  
 Az 1820-béli sorsosok, 163 5/4  
 Az 1821-béli hasonlók, 125 5/16  
 Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligázióji, 53 7/8 for. kelték, mind Conv.  
 A Bank-Aktziák kelték 1110 4/5 forinton  
 Conv. Pénzben.

Szerkeztető és Kiadó M á r t o n J ó s e f, Professor. (Untero Bäcker-Strasse Nro 742)

Nyomatató Haykal Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)